

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a

*"Húsvéti locsolkodás és bál
a Berény Táncegyüttesnél és utánpótlás csoportjainál"*

[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Hanó Krisztina
Mezőberény, 2014. július 2.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

„Leg a láb” Alapfokú Művészeti Iskola

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: *Szabóné Kukla Ágnes*
Levelezési cím: *5650 Mezőberény Petőfi út 17-19.*
Telefonszám: *+36-30/509-0613*
E-mail cím: *legalabsuli@gmail.com*

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

*Húsvéti locsolkodás és bál
a Berény Táncegyüttesnél és utánpótlás csoportjainál*

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ <i>kulturális örökség</i>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

Mezőberény

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ *települési* ☒ *tájegységi* ☒ *megyei* ☐ *külhoni magyarság*

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A húsvét a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni vasárnap és az azt követő hétfő, a kereszténység egyik legfontosabb jeles napja, Krisztus feltámadásának emlékünnepe. A 40 napos böjt vége, a feltámadás, az újjászületés, újjáéledés időszaka.

Húsvét hétfőn a legények sorra járták a lányos házakat, a lányokat a kúthoz cipelték, és vödörszámra locsolták őket hideg kútvízzel. „Eredetének egyházi magyarázata részint a keresztelésre utal, részint arra a legendára, amely szerint a Jézus feltámadását hirdető jeruzsálemi asszonyokat locsolással akarták volna a zsidók elhallgattatni, ill. a Jézus sírját őrző katonák vízzel öntötték le a feltámadás hírét vivő asszonyokat.”

„A húsvéthétfő vízbevető, vízbehányó hétfő elnevezése utal a szokás eredeti jellegére.” Forrás:<http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/2-1458.html>

2001-ben, a „Leg a láb” Alapfokú Művészeti Iskola megalakulásával újból beindult az aktív néptáncos élet Mezőberényben, megalakult a Berényke Táncegyüttes (a jelenlegi Berény Táncegyüttes elődje), s újjászületett egy hajdani húsvéti szokás. A néptáncos fiúk viseletet vettek fel, a megfogadott zenekarral lovas kocsira ültek, vízzel töltött vedrekkel felszerelve, énekelve, zeneszóval végigjárták a néptáncos lányos házakat. Locsolni indultak, de nem kölnivel, hanem vízzel, úgy, ahogyan régen volt szokás. A lányok cserébe megvendégelték őket, hímestojással ajándékozták meg a locsolókat. Egy-egy helyen egy kicsit tovább időztek, egy spontán táncolás is kikerekedett a látogatásból.

2002-ben kezdődött a „Leg a láb” Alapfokú Művészeti Iskolánál, és azóta is évről évre sor kerül a locsolkodásra. Közkedvelt, generációról generációra száll. Már nem csak a Berény Táncegyüttes tagjai körében szokás, hanem a Kis-Berényke utánpótlás csapatánál is, és 2014-ben harmadszorra locsolkodnak a Berecske csoport tagjai is.

A locsolkodás napjának késő délutánján, estéjén egy játékos-énekes-táncos locsolóbálra gyűlnek össze kicsik és nagyok. Ez az összejövétel alkalmat ad a délelőtti során átélt élmények megbeszélésére és ezen túl a tavaszi ünnepkörhöz kapcsolódó játékok felidézésére.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Az idő ciklikusságában fontos szerepet töltenek be az ünnepek, melyek ideje, időszaka évről évre, újból és újból visszatér. A régi ember együtt élt a természet körforgásával, mindennek megvolt az ideje, ahogyan a vetésnek és aratásnak, úgy a munkának és a pihenésnek is. Mindenki tudta a dolgát.. Az időt ünnepeink, jeles napjaink teszik szentté, megtörik a megszokott hétköznapi rohanását, mássá teszik az időt, és minket is, ha hagyjuk.

A Húsvét a tavasz ünnepe, analóg a nap kezdetével, a fiatalsággal; azzal a korosztállyal, amelyiket a Berény Táncegyüttes és utánpótlás csapatai is képviselnek.

Méltán lehetnek Ők e hagyomány továbbéltetői.

Amellett, hogy felélesztenek egy locsolkodási szokást, kedvet formálnak a saját korosztályuk számára is, hiszen sok táncos háznál akad olyan barátnő, barát, aki ugyan nem táncol, de szívesen részesülne ebben a közösen átélt élményben.

A városon zeneszóval, énekelve, lovas kocsin végighaladó, népviseletbe öltözött fiúk csapata szívet melengető élmény azoknak is, akik csak külső szemlélői ennek a szokásnak.

A táncegyüttesek tagjai pedig csak még közelebb kerülnek egymáshoz, a közös táncoláson túl, ez az élmény még összetartóbb közösséggé kovácsolja Őket.

Az esti locsolóbálban a tojáskeresés, a kapubújás, a locsolóversek fabrikálása nem csak a húsvétot elevenítik fel, de közös élményt adnak, a néptáncos nagycsaládba való tartozás érzését segítik; az irányított és szabad táncház pedig lehetőség a táncos ismeretek kipróbálására, fejlesztésére is.

Megőrzendő szokásunk, közös értékünk!

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

<http://legalab.mezobereny.hu/>

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

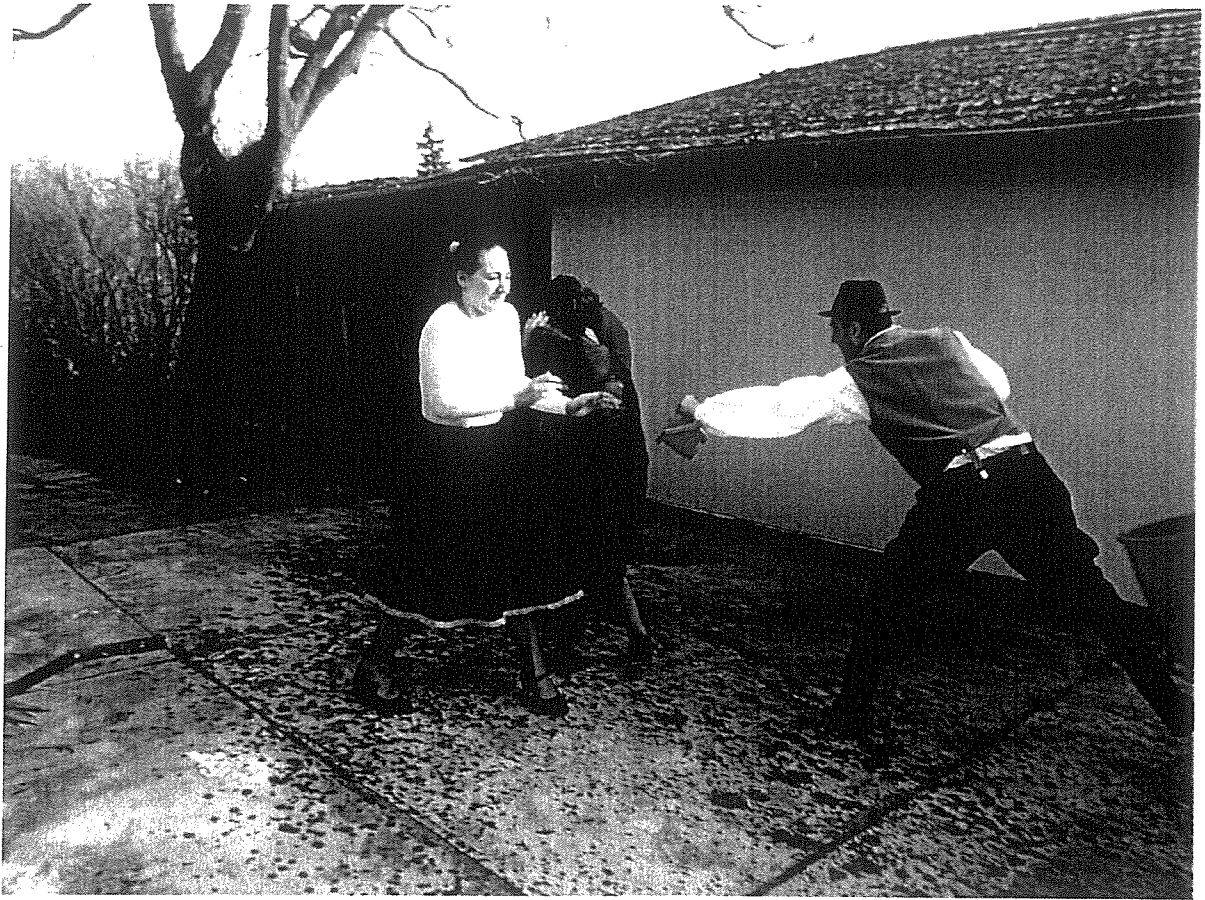
Szabóné Kukla Ágnes
Szabóné Kukla Ágnes
javaslattevő

III.

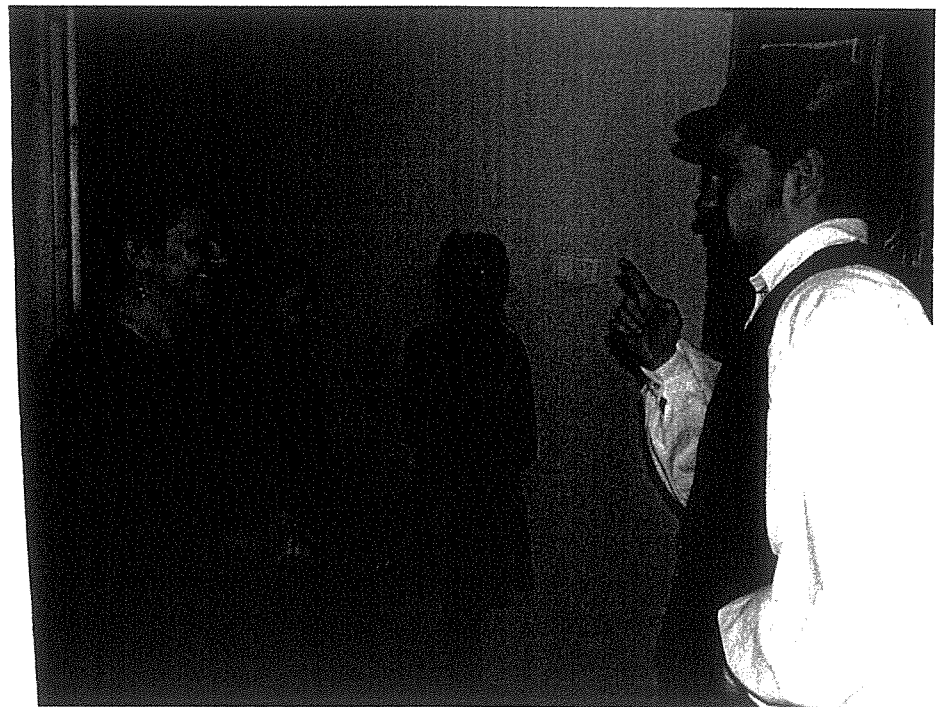
MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

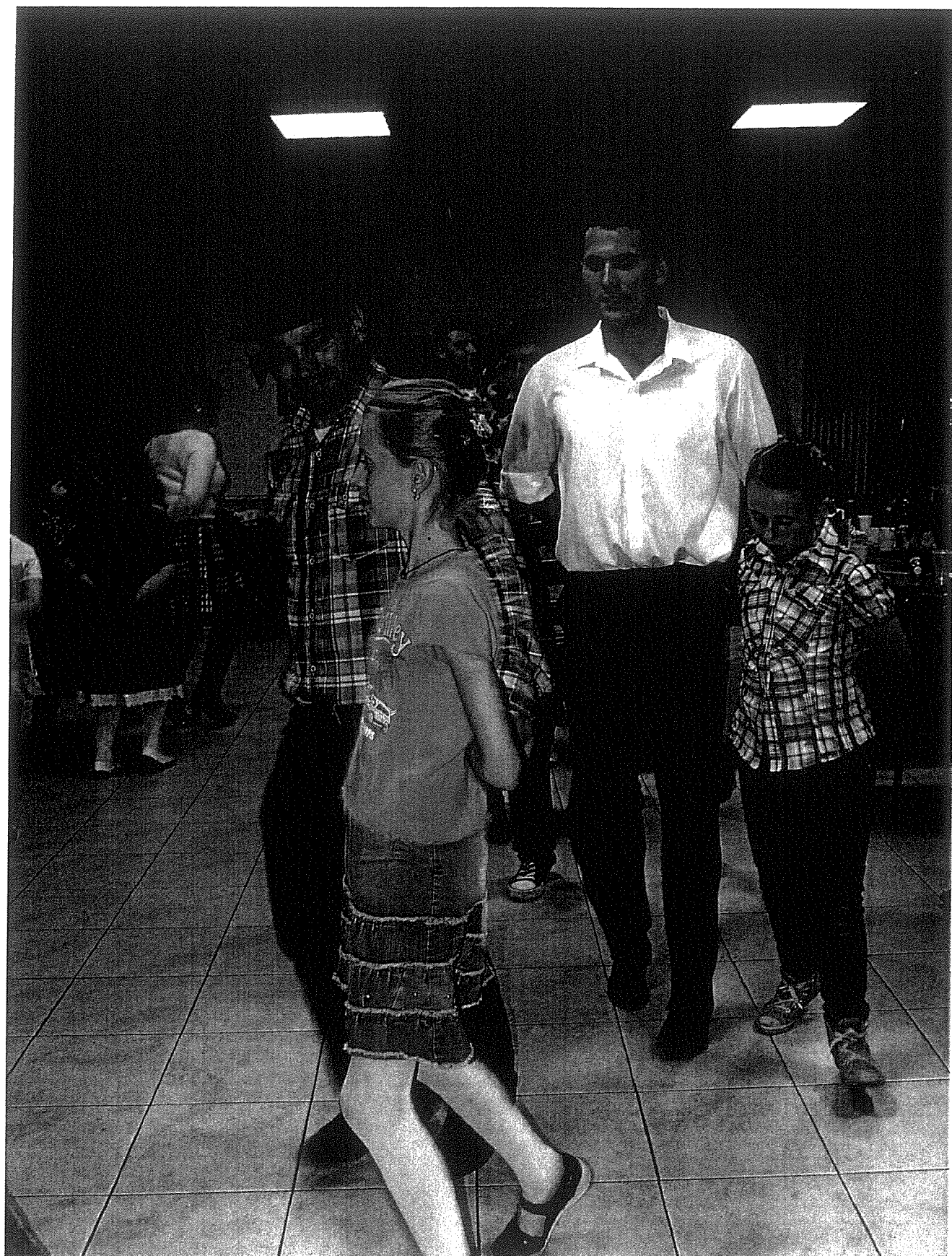

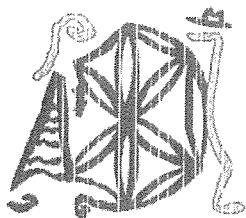

Fotók: „Leg a láb” AMI

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

Ajánlólevél-Gyalog László

DVD-Húsvéti locsolkodás és bál...

BMNSZ

Békés Megyei Néptáncosok Szövetsége Közhasznú Egyesület

Cím: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 3.

Telefon: +36 / 20-447-91-14 • Web: www.bmnsz.hu • E-mail: info@bmnsz.hu

TÁRGY:

Ajánlólevél a "Húsvéti locsolkodás és bál a Berény Táncegyüttesnél és utánpótlás csoportjainál" Mezőberény Települési Értéktárba történő felvételéhez

AJÁNLÁS:

Tisztelt Siklósi István Polgármester Úr!

A Berény Táncegyüttes "Húsvéti locsolkodás és bál a Berény Táncegyüttesnél és utánpótlás csoportjainál" olyan hagyomány újjáélesztése a településen, mely nemcsak keresztény kultúránk egyik legnagyobb ünnepének gyökereihez való visszanyúlás, hanem a jövő nemzedékének is mintát adó tevékenység.

„A néptáncos fiúk viseletet vettek fel, a megfogadott zenekarral lovas kocsira ültek, vízzel töltött vedrekkel felszerelve, énekelve, zeneszóval végigjárták a néptáncos lányos házakat. Locsolni indultak, de nem kölnivel, hanem vízzel, úgy, ahogyan régen volt szokás. A lányok cserébe megvendégelték őket, hímes tojással ajándékozták meg a locsolókat. Egy-egy helyen egy kicsit tovább időztek, egy spontán táncolás is kikerekedett a látogatásból.”

A fent idézett szövegben megfogalmazott locsolkodási menetet, maga az élő néphagyomány, melynek jelentősége egyesületünk szerint mai civilizált világunkban óriási, hiszen a kölnivizes, „polgáris” locsolkodás kihalóban van országszerte. A húsvéti locsolkodás hagyományának megőrzésének kulcsa véleményünk szerint leginkább a valódi hagyományokat őrző, izgalommal teli, vizes locsolkodás, ezért ajánljuk Mezőberény Települési Értéktárba történő felvételéhez.

KELT:

Békéscsaba, 2014. április 4.

Tisztelettel:

Gyáló László

Békés Megyei Néptáncosok Szövetsége

Közhasznú Egyesület

elnöke

Békés Megyei Néptáncosok
Szövetsége Közhasznú Egyesület
5600 Békéscsaba, Andrassy út 3.
Adószám: 18376751-1-04
Banksz.: 53900052-12011351

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Hozzájárulási nyilatkozat

*Alulírott Szabóné Kukla Ágnes hozzájárulunk, hogy az információkat ,
fényképeket, melyeket a*

*Javaslat a
„Húsvéti locsolkodás és bál
a Berény Táncegyüttesnél és utánpótláscsoportjainál”
települési értéktárba történő felvételéhez*

*című adatlap tartalmaz, a Mezőberény Települési Értéktár Bizottság (egyéb
értéktárba kerülés esetén az aktuális értéktári bizottság) az ide vonatkozó
jogszabályok figyelembe vétele mellett szabadon felhasználhatja.*

*Hozzájárulok továbbá, hogy az érték valamely értéktárba történő felvétele
esetén, az értéktárak számára készített internetes oldalon és a TV-
csatornák által felvett, vágott anyagokban, valamint az értékeket bemutató
reklámokban megjelenjen.*

Mezőberény, 2014. július 2.

*Szabóné Kukla Ágnes
Szabóné Kukla Ágnes*

Mezőberény Városi Önkormányzat
5650 Mezőberény, Kossuth tér 1.
Siklósi István
Polgármester Úr

tárgy: települési értéktár

Tisztelt Siklósi István Polgármester Úr!

Levelemhez mellékelem a

***"Húsvéti locsolkodás és bál
a Berény Táncegyüttesnél és utánpótlás csoportjainál"***

Mezőberény Települési Értéktárba történő felvételéhez elkészített dokumentumokat.

Kérem, szíveskedjen segíteni az érték Mezőberény Települési Értéktárba történő felvételét!

Mezőberény, 2014. július 2.

Köszönettel:

Szabóné Kukla Ágnes
Szabóné Kukla Ágnes